

Asia: VN/19961/2023

Suomen yhdenmetytyn energia- ja ilmastosuunnitelman (NECP) päivitys

Lausunnonantajan lausunto

Lausunnonantajan taho

Tutkimuslaitos, yliopisto tai korkeakoulu

Mikäli vastasit "muu taho", voit tarkentaa vastaustasi tässä

-

LAUSUNTO

-

Mikäli vastasit yhtyväsi toisen tahon lausuntoon, täsmennä mistä tahosta on kyse

-

1) Kasvihuonekaasupäästöjen vähentäminen ja nielujen kasvattaminen (NECP luku 2.1.1 ja 3.1.1)

-

Avoin vastaus kasvihuonekaasupäästöjen vähentämistä ja nielujen kasvattamista koskien

Kansallisten energia- ja ilmastosuunnitelmien tavoitteena on auttaa jäsenvaltioita saavuttamaan EU:n energia- ja ilmastotavoitteet sekä varmistaa, että unioni etenee kohti puhtaampaa, kestävämpää ja resurssitehokkaampaa energiajärjestelmää. Suunnitelmissa tulee hahmotella, kuinka EU-valtiot aikovat saavuttaa EU:n energia- ja ilmastotavoitteet vuodelle 2030.

Suomen suunnitelman päivityksessä on esitetty yksi skenaario Suomen tähän mennessä päätettyjen politiikkatoimien vaikutuksesta kasvihuonekaasupäästöjen, uusiutuvan energian ja energiatehokkuuden ennakoituun kehityskulkuun aina vuoteen 2040 saakka. Tässä niin sanotussa WEM-skenaariossa Suomi ei saavuta EU:n vuoteen 2030 saakka ulottuvia ilmastovelvoitteita taakanjakosektorin eikä LULUCF-sektorin osalta. Taakanjakosektorin osalta vaje velvoitteeseen

nähdessä on noin 3 Mt CO₂-ekv. vuonna 2030. Esitetyssä WEM-skenaariossa LULUCF-sektori on vain vähäinen nettonielu vuoteen

2040 saakka. Vaikka EU:n LULUCF-sektorille asettamat velvoitteet todennäköisesti pienentyvät voimassa olevista tasoista kasvihuonekaasuinventaariin tehtävien teknisten korjausten seurauksena, on perusteltua olettaa, että Suomi on jäämässä selvästi kauden 2021-2025 velvoitteista ja myös vuoteen 2030 ulottuvasta velvoitteesta.

Suunnitelman päivityksessä esitetty WEM-skenaario perustuu VN TEAS PEIKKO -hankkeen laskelmaan. PEIKKO-hankkeen raporttia ei kuitenkaan ole julkaistu, joten skenaarioiden taustaoletusten ja -tulosten luotettavuutta ei ole mahdollista kommentoida lausunnon määräaikaan mennessä. Oletettavasti WEM-skenaarioiden kehitykseen liittyy kuitenkin erilaisia epävarmuuksia muun muassa makroekonomisten oletusten suhteen, joten riski EU:n ilmastovelvoitteesta jäämiselle saattaa olla suurempi kuin skenaarioiden tulokset antavat ymmärtää.

Suomi toimitti kesällä 2023 Euroopan komissiolle luonnoksen kansallisen energia- ja ilmastosuunnitelman päivityksestä. Komissio antoi palautteena suosituksia jäsenmaille 18.12.2023. Suomen saamassa palautteessa on 23 kohtaa. Niissä komissio suosittelee ilmastotavoitteisiin liittyen muun muassa, että Suomi:

- esittää projektiot, joilla Suomi saavuttaa kansallisen taakanjakosektorin kasvihuonekaasupäästövähennystavoitteensa vuoteen 2030 mennessä,
- esittää konkreettisen polun ja sisällyttää suunnitelmaan LULUCF-sektorin lisätoimia saavuttaakseen kansalliset LULUCF-tavoitteensa,
- varmistaa, että suunniteltujen LULUCF-sektorin toimien vaikutukset kasvihuonekaasutaseisiin on arvioitu johdonmukaisesti kasvihuonekaasuinventaarissa käytettävien päivitettyjen menetelmien kanssa.

Lausuttavana olevan suunnitelman taustatiedoissa kerrotaan, että suunnitelmaa on päivitetty komission antaman palautteen perusteella. Suunnitelmassa ei ole esitetty komission suosittelemia projektioita, konkreettisia polkuja tai lisätoimia taakanjako- ja LULUCF-sektorin tavoitteiden saavuttamiseksi. Suunnitelmassa ei myöskään ole kerrottu, onko LULUCF-sektorin nielu laskettu kasvihuonekaasuinventaarion kanssa johdonmukaisesti. Suunnitelman luvussa 5.1. on mainittu, että Suomi pyrkii sisällyttämään uuden lisätoimiprojektion (WAM) seuraavaan suunnitelmaan (maaliskuussa 2025). Näin ollen Suomen ympäristökeskus katsoo, ettei suunnitelma vastaa sille asetettuja tavoitteita.

2) Uusiutuvan energian edistäminen (NECP luku 2.1.2 ja 3.1.2)

-

Avoin vastaus uusiutuvan energian edistämistä koskien

-

3) Energiatehokkuuden edistäminen (NECP luku 2.2 ja 3.2)

-

Avoin vastaus energiatehokkuuden edistämistä koskien

-

4) Energiaturvallisuus (NECP luku 2.3 ja 3.3)

-

Avoin vastaus energiaturvallisuutta koskien

-

5) Energian sisämarkkinat (NECP luku 2.4 ja 3.4)

-

Avoin vastaus energian sisämarkkinoita koskien

-

6) Tutkimus, innovointi ja kilpailukyky (NECP luku 2.5 ja 3.5)

-

Avoin vastaus tutkimusta, innovointia ja kilpailukykyä koskien

-

Avoin vastaus muita kansallisen energia- ja ilmastosuunnitelman osia koskien. Mikäli mahdollista, kerro vastauksessasi mitä suunnitelman lukua vastauksesi koskee

-

Soimakallio Sampo
Suomen ympäristäkeskus